

Justitiedepartementet
103 30 Stockholm

Remissyttrande

Slutbetänkande, Olika vägar till föräldraskap, SOU 2016:11

Helsingborgs tingsrätt har anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande och lämnar härvid följande synpunkter.

Allmänt utlåtande

Tingsrätten kan inledningsvis konstatera att utredningens syfte, att utreda utökade möjligheter till behandling av ofrivillig barnlöshet, kommer till uttryck på flera ställen i lagförslagen. Tingsrätten konstaterar vidare att utredningen innehåller rättspolitiska överväganden som tingsrätten väljer att inte kommentera.

Tingsrätten har emellertid några synpunkter på förslagen som redovisas nedan.

Föräldrabalken

Tingsrätten har en språklig synpunkt på användandet av ordet ”make” som förekommer i 1 kap. 8 och 9 §§. Det är i tingsrättens mening oklart om det är en kvinna eller en man som avses med ordet ”make” och ifrågasätter, om det rör sig om ett medvetet ställningstagande, inkonsekvensen av användandet eftersom ordet ”maka” förekommer på andra ställen i föräldrabalken (jfr 3 kap. 2 §). Ett klagörande av definitionen eller liknande hade varit önskvärt för att undvika fel-tolkningar eller fel tillämpning av paragraferna.

Tingsrätten har vidare en språklig synpunkt på inkonsekvensen mellan 1 kap. 8 och 9 §§ där man i 8 § anser en ”man” vara ”far” men i 9 § anser en ”kvinna” vara ”förälder”, och inte ”mor”.

Tingsrätten anser att användningen av begreppen ”make/maka” och ”far/mor/förälder” bör belysas närmre i den vidare beredningen och eventuellt även förtydligas i paragraferna.

Tingsrätten anser avslutningsvis att skrivelsen ”istället för 1-9 §§” bör tas bort ur den föreslagna nya 10 § eftersom det i 11-13 §§ finns hänvisningar till paragrafer som fortfarande ska tillämpas.

Lagen om internationella faderskapsfrågor

Tingsrätten anser att det är problematiskt att det i den föreslagna nya 5a § inte är preciserat vem eller vilka som ska företräda barnet i en talan som väcks mot fadern i mål om fastställande av faderskap, till skillnad från den föreslagna nya 3a § som innehåller en handlingsregel gällande vilken socialnämnd som ska företräda barnet i en sådan situation (jfr s. 538).

Vad gäller den nya vägransgrunden som föreslås i 8a § noterar tingsrätten att det kan uppstå viss problematik beträffande överväganden kring barnets bästa. Tingsrätten ifrågasätter härvid lämpligheten av att underlåta att reglera dessa områden (jfr s. 37), eftersom det kan leda till en inkonsekvent handläggning av adoptionsärenden i kommunerna.

Lagen om genetisk integritet

Tingsrätten konstaterar att förändringarna som föreslås snarast är av medicinsk karaktär och ser därför ingen anledning att yttra sig i frågor som inte direkt berör juridiska överväganden.

I yttrandet har deltagit chefsrådmannen Margita Åhsberg (ordförande), rådmännen Annika Friberg, Christina Brink, Linda Palmenäs och Anna Tansjö samt tingsnotarierna Cecilia Andersson (referent och föredragande), Frida Bandstein (referent och föredragande) och Louise Meijer (referent och föredragande).

Margita Åhsberg

Cecilia Andersson Frida Bandstein Louise Meijer